

Communication Sponsors:

Διαδρομές: Δέκα Χρόνια Φωτογραφίας, Δέκα Χρόνια Βλέμματα στον Κόσμο

Η ιστορία του εργαστηρίου φωτογραφίας *Διαδρομές* είναι μια ιστορία πάθους, πίστης και διαρκούς εξερεύνησης. Δέκα χρόνια πριν, μέσα από την ανάγκη για έναν ανοιχτό χώρο συνάντησης, δημιουργίας και διαλόγου, γεννήθηκε στο κέντρο της Αθήνας ένα εργαστήριο που έμελλε να αφήσει το δικό του αποτύπωμα στον φωτογραφικό χάρτη της πόλης. Από την πρώτη στιγμή, το όραμα των ανθρώπων του ήταν σαφές: να προσφέρει κάτι περισσότερο από τεχνικές δεξιότητες· να καλλιεργήσει μια αντίληψη, ένα βλέμμα. Ένα βλέμμα που αντιμετωπίζει τον κόσμο ως ένα πεδίο ανακάλυψης, ερμηνείας, συγκίνησης.

Στην πορεία οι Διαδρομές δεν περιορίστηκαν σε μια αίθουσα. Ταξίδεψαν. Κυριολεκτικά και μεταφορικά. Φωτογραφικές εξορμήσεις σε χώρες και τοπία, δράσεις σε δρόμους και πλατείες, εκθέσεις και συνεργασίες. Η φωτογραφία εδώ δεν ήταν ποτέ μια κλειστή διαδικασία, αλλά μια ανοιχτή, ενεργή πράξη: μια διαρκής συνομιλία με τον τόπο και τους ανθρώπους του. Αυτή η εξωστρέφεια καθόρισε και την ταυτότητα του εργαστηρίου, που σήμερα, δέκα χρόνια μετά, στέκεται ως ένα από τα πιο δυναμικά και αναγνωρίσιμα φωτογραφικά εργαστήρια της Αθήνας, με συνεχή παρουσία, πλούσιες δράσεις και μια κοινότητα που μεγαλώνει και εξελίσσεται.

Αυτή η επέτειος μας καλεί να αναλογιστούμε και κάτι βαθύτερο: τη φωτογραφία την ίδια, ως μέσο. Γιατί συνεχίζει να μας γοητεύει; Γιατί επιστρέφουμε σ' αυτήν ξανά και ξανά;

Να φωτογραφίζεις είναι να μετέχεις στη θνητότητα, στην ευθραυστότητα και στη μεταβλητότητα των πραγμάτων. Κάθε φωτογραφία αποκόπτει ένα κομμάτι του χρόνου, ένα θραύσμα της εμπειρίας, και το καθιστά αντικείμενο στοχασμού. Η φωτογραφία αποτελεί μια πράξη ριζικά διττή: μια ταυτόχρονη απόπειρα οικειοποίησης και αποστασιοποίησης, μια εσωτερική σύγκρουση ανάμεσα στην επιθυμία να κατανοηθεί ο κόσμος και στην ανάγκη να διασωθεί η ακατάληπτη, άρρητη ουσία του. Το βλέμμα μετατρέπεται σε εργαλείο

σηματοποίησης της πραγματικότητας, αλλά και σε πληγή, καθώς συλλαμβάνει πάντοτε μόνο θραύσματα ενός αδιάκοπα διαφεύγοντος παρόντος. Κάθε εικόνα είναι μια τομή στον χρόνο, μια επιβεβαίωση της φθαρτότητας, μια εκκωφαντική σιωπή που υπονομεύει τον ρεαλισμό της και φανερώνει το ανοίκειο που υποβόσκει στο καθημερινό. Η φωτογραφική πράξη γίνεται πράξη ερμηνείας, σύνθεσης και αναίρεσης, ένα πεδίο σημειολογικών και συναισθηματικών εντάσεων που αδυνατούν να κατασταλάξουν σε ένα οριστικό νόημα. Η εικόνα δεν ανήκει ποτέ ολοκληρωτικά ούτε στο αντικείμενο, ούτε στο υποκείμενο· είναι ένας μεταίχμιακός χώρος, μια διαμεσολάβηση ανάμεσα στη μνήμη και τη λήθη, στη μαρτυρία και στη φαντασίωση. Μέσα από αυτή τη ρωγμή αποκαλύπτεται το πραγματικό όχι όπως *είναι*, αλλά όπως *σημαίνει*: αινιγματικό, ασυνεχές, υπαινικτικό· μεταμορφώνεται σε μια ατελείωτη πρόκληση.

Η φωτογραφία είναι μια τέχνη που αφορά πάντοτε τον Άλλο. Αφορά το βλέμμα μας πάνω στον Άλλον, τη συνάντηση, την τρυφερότητα, ακόμα και την αγωνία. Στον φακό βλέπουμε τη ζωή όπως είναι —και όπως θα θέλαμε να είναι. Μέσα από αυτή τη συνθήκη η φωτογραφία εκδηλώνεται ως πρακτική διαμεσολάβησης του πραγματικού, που ταλαντεύεται ανάμεσα στη φετιχιστική της αύρα και τη ριζική της αναπαραστατικότητα. Μια πράξη ερμηνείας που δεν παύει ποτέ να θέτει το ερώτημα: ποιος βλέπει, ποιος καταγράφεται και ποιος μιλά μέσα από την εικόνα;

Στις Διαδρομές, αυτά τα συστατικά συναντιούνται με τρόπο μοναδικό. Η τεχνική κατάρτιση γίνεται το έδαφος πάνω στο οποίο καλλιεργείται η ευαισθησία, η παρατήρηση, η αφήγηση. Η φωτογραφία εδώ δεν είναι απλώς ένα μέσο καταγραφής· είναι μέσο συναισθηματικής και κοινωνικής έκφρασης. Είναι τρόπος να φτιάχνουμε ιστορίες, να τις διασώζουμε, να τις ξαναλέμε. Είναι η τέχνη να δίνουμε μορφή σ' αυτό που συχνά περνά απαρατήρητο.

Το εργαστήρι κλείνει δέκα χρόνια ακριβώς γιατί ποτέ δεν σταμάτησε να ταξιδεύει. Γιατί είδε τη φωτογραφία όχι σαν προορισμό, αλλά σαν μια αέναη διαδρομή. Από την εσωτερική παρατήρηση στη δημόσια συμμετοχή. Από τη μοναξιά της λήψης στη συντροφικότητα της κοινότητας.

Με την ευχή να συνεχίσουν οι Διαδρομές να φωτίζουν τον δρόμο της φωτογραφίας με την ίδια αγάπη, την ίδια τόλμη και την ίδια πίστη στη δύναμη της εικόνας, χρειάζεται να θυμόμαστε ότι η φωτογραφία είναι —και θα είναι πάντα— μια μορφή ευγνωμοσύνης. Ευγνωμοσύνης για το φευγαλέο θαύμα της ζωής που περνά, κι όμως μένει. Ας πορευτούμε

λοιπόν με την παρακάτω σκέψη: το να μάθει κανείς να φωτογραφίζει με ουσία είναι σαν να μαθαίνει να διαβάζει και να γράφει την ιστορία του κόσμου μας από την αρχή.

Κωνσταντίνος Θ. Σπυρόπουλος,

Ιστορικός Τέχνης

Diadromes: Ten Years of Photography, Ten Years of Gazes Upon the World

The story of the photography workshop *Diadromes* (Routes) is a story of passion, commitment, and ongoing exploration. Ten years ago, out of the need for an open space for meeting, creation, and dialogue, a workshop emerged in the heart of Athens—one that would go on to leave its mark on the photographic map of the city. From the very beginning, the vision of its people was clear: to offer more than just technical skills; to cultivate a perception, a gaze. A gaze that sees the world as a field of discovery, interpretation, and emotion.

Over time, Diadromes expanded beyond the walls of a classroom. It traveled—both literally and metaphorically. Photographic excursions to different countries and landscapes, actions in streets and squares, exhibitions and collaborations. Photography here was never a closed process, but an open, active gesture: a continuous conversation with the place and its people. This outward orientation defined the identity of the workshop, which today—ten years later—stands as one of the most dynamic and recognizable photography workshops in Athens, with a consistent presence, rich activity, and a growing, evolving community.

This anniversary invites us to reflect on something deeper: on photography itself, as a medium. Why does it continue to captivate us? Why do we return to it again and again?

To photograph is to participate in the mortality, the fragility, and the transience of things. Each photograph cuts out a piece of time, a fragment of experience, and turns it into an object of contemplation. Photography is a radically dual act: a simultaneous attempt to possess and to distance, an internal conflict between the desire to understand the world and the need to preserve its elusive, ineffable essence. The gaze becomes a tool for shaping reality, but also a wound—as it always captures only fragments of an ever-escaping present. Each image is an incision in time, an affirmation of impermanence, a deafening silence that undermines its own realism and reveals the uncanny that underlies the everyday. The photographic act becomes an act of interpretation,

composition, and negation —a field of semiotic and emotional tensions that resist settling into a definitive meaning. The image never wholly belongs to either the object or the subject; it exists in a liminal space, a mediation between memory and forgetting, testimony and fantasy. Through this fracture, the real is revealed not as it *is*, but as it *means*: enigmatic, discontinuous, suggestive —transformed into an endless challenge.

Photography is an art that always concerns the Other. It concerns our gaze upon the Other, the encounter, tenderness —even anxiety. Through the lens, we see life as it is —and as we wish it were. In this way, photography emerges as a practice of mediating reality, oscillating between its fetishistic aura and its radical representational function. An interpretive act that never ceases to raise the question: who sees, who is being recorded, and who speaks through the image?

At Diadromes, these elements meet in a unique way. Technical training becomes the ground on which sensitivity, observation, and narrative are cultivated. Photography here is not merely a means of documentation; it is a medium of emotional and social expression. It is a way to create stories, preserve them, and tell them again. It is the art of giving form to what so often goes unnoticed.

The workshop celebrates ten years precisely because it never stopped moving. Because it saw photography not as a destination, but as an endless journey. From the darkness of the darkroom to the light of exhibition. From internal observation to public participation. From the solitude of the snapshot to the companionship of community.

With the hope that Diadromes will continue to illuminate the path of photography with the same love, the same courage, and the same faith in the power of the image, we must remember that photography is —and always will be— a form of gratitude. Gratitude for the fleeting miracle of life that passes, and yet remains. Let us move forward, then, with this thought: to truly learn how to photograph is like learning to read and write the story of our world all over again.

Konstantinos Th. Spyropoulos,

Art Historian